НОВИНКИ.

КАТОЛИЦИЗМ В КАНАДІ РОСТЕ.

Католицизм між Українцями в Канаді "моцно" росте. Перед пару тиждними приступив до сеї "дідівскої" віри оден визначний член кремарівщини шановний між всіми вірними католіками господин Табачнюк.

"Канад. Русин" орган укр. католіків так сею парсуною і католіцким здобутком одушевив ся, що почав задруковувати цілого "Канд. Рус." католіцко-галїшеньскими викладами сего вірного зразка "дідівскої" віри о. Табачнюка.

Коли так далї піде то, отець Табачнюк готов стати эще і генеральним секретаром еп. Будки. для всїх вірних будкових католиків в Канаді.

Син п. Олівера, бувшого міністра внутрішних справ забитий.

Лондон 26-го нов. — На 21 нов. в ночи зістав забитий син Олівера з Едм., який був лайтнантом при канад. артилэриї в Франциї.

Близші подробиці суть такі: В ночи на 21 нов. був спокій над рікою Сомою, де держить позициї канад. артилэрия. Сей спокій постановилось використати для розвідчих цілий. До сеї служби вибралось трех офіцирів від ріжних батерій, між ними і Олівер. Всї три дістались щасливо через запори аж під німецкі окопи, коли нараз розніс ся вистріл і Олівер повалив ся трупом. Другий з них тимчасом з підвисшеня поробив шкіци і серед огню вернув щасливо до своїх. Третий зістав тяжко ранений і сховав ся перед ворожим огнем до ями вибитої гарматною кулею. Коли огонь затих, він почав повзти по земли і нараз серед пітьми вилїз на нім. машиновий кріс, який був закопаний в земли. Машиновий кріс почав сипати огнем але йому вдалось сховатись до ями верх якої свистали кулї. Коли кріс замовк він, хоть тяжко ранений приповз до своїх і вказав де захований э нім. машиновий кріс.

Раненько канадийські гармати післали кілька гранатів і погребали все живцем.

Румунський урядовий звіт.

Букарешт, 23-го нов. — Румуньске міністерство війни доносить:

З нашого північного і північно-західного фронту нема про що доносити. Ми відбили всі ворожі наступи в долині Прагова. В околици Драгослявелэ ми продовжуэмо наш успішний марш вперед і полонили там 4 офіцирів і 80 жовнїрів, та здобули 2 гармати, 2 машинові карабіни і 5 возів з амуніціэю.

В долині Алюти продовжують ся битви в околици Свіци-Березої. В долинах Жуль і Гульорт ведуть ся завзяті битви. Над Дунаэм в Добруджі гарматна стріляшина значно ослабла.

Російський урядовий звіт з Румунії.

Петроград, 24-го нов. — Російська начальна команда доносить з румунського воэнного терену:

Румунський фронт: в Семигороді: В околици Камполюнга, коло Драгослявелэ вороги безнастанно виконують наступи на румунський фронт. Всї ті наступи э безуспішні.

В околици Альдест Румуни посунулй свої лінії на північ, полонили 100 ворогів і здобули два машинові карабіни і одну гармату.

Ворожий наступ на румунський фронт в долинї Алюти в околици місцевостий Чест, Сербанеші і Бресці не повів ся. Наступ ми відбили нашим огнем.

В долині ріки Жуль румунські війска під безнастанним напором ворожих війск постійно відступають на полудне.

Фронт над Дунаэм: Положенэ незмінене.

Німецкий урядовий звіт.

Берлін, 25-го нов. — Німецька начальна команда доносить про бої в Румунії:

На фронті австрійського наслїдника престола, Баварські полки відбили сильні наступи великих мас російського війска в долині Путна, в горах Гіэргіэ, на полудне від Гегіэс.

Наші воэнні операції на полудневім фронті в Румунії від місяця жовтня розвивають ся цілковито після пляну. Австрійсько-угорські війска мимо завзятого опору румунських відділів таки переломили ся через гори на волоську рівнину.

Сильні румунські сили, які ставили опір поміж долинами Жуль і Гільорт розбито в битві коло Таргулію. Погром Румунів був дуже страшний і вони потерпіли надзвичайно великі страти. Ворожі спроби вдарити на нашу армію від сходу при помочи сьвіжого війска і скріплень не повели ся. Наші відділи, що без хвилини відпочинку женуть за уступаючим ворогом дійшли до зелїзничого шляху з Орговиˮ до Крайової. На полудни від провалу Червоної Вежі ми перейшли через гостинець з Калїманешті до Свіці.

Наша девята армія від 1-го до 18-го новембра полонила 189 офіцирів і 19.338 жовнїрів. Наша воэнна добича складаэ ся з 26 гармат, 17 возів з амуніціэю і 72 машинових карабінів.

На фронті полевого маршалка Макензена: Відбувають ся тілько поменші перепалки поміж патрулями. В околици Силістрії кріпшаэ огонь так артилэрії як і піхоти.

ПОЗІР! ПОЗІР!

РУСИНИ В ВЕРМІЛІОН І ОКОЛИЦИ!

Маэмо честь повідомити Вас, що ми отворили новий штор в Верміліон під назвою **"Народна Гостинниця!"** В нас дістанете щодня свіжі ковбаси і вудженину, всьо роблене на краэвий спосіб. А також ріжні присмаки.

Купуэмо всякі продукти фармарскі по найвисшій ціні. Зайдіть а певно не пожалуэте.

Народна Гостинниця

Vermilion Alberta.

Щось небувалого.

Зверніть увагу на наш великий виріб старокраэвих ковбас. Наша довголітна практика виказала те, що нині тисячі наших людей так в Едмонтоні як і на провінциї, жадають тілько нашого виробу ковбас — а се тому, що їх смак, гарний вигляд, чистість і щоденний сьвіжий виріб спричиняэ те, що хто раз скоштував ковбаси нашого виробу, той иншої їсти вже не буде. — Висилаэмо на всї стациї колїйові в Канаді. Замовленя полагоджуэмо відворотною почтою. Пишіть сейчас кілько фунтів ковбас жадаэте.

Наша адреса: —

Народна Гостинниця

518. Kinistino. Ave.

Edmonotn, Alberta.

ШИРІТЬ ЧАСОПИСЬ "КАНАДИЭЦЬ".

НАИВИСША ВОЭННА РАДА АЛЯНТІВ.

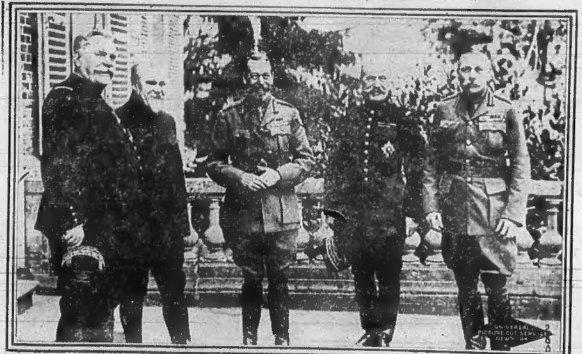

З лїва до права суть: Ґен. Джофр, през. Франциї, король Британії, ґен. Фок і ґен. Гейґ.

„Канадиець" Релїгійно-моральний ТИЖДНЕВНИК. Передплата на рік лише $1.

Канадиець
THE CANADIAN

„THE CANADIAN" 10336 -- 96 ST. Edmonton, -- Alberta. Advertising rates furnished on application. All kinds of job printing done.

РІК VIII. Ч. 19. EDMONTON 15. OF MAY 1918. VOL. VIII. No. 19.

Британцї заблькували пристань субмар.

РОСІЯ І УКРАЇНА ПОЧАЛИ НАНОВО МИРОВІ ПЕРЕГОВОРИ

Німеччина задумуэ зробити з Росії і України свою кольонію.

Нікараґуа видала війну Німеччинї.

Правительство Нікараґуа рішило сейчас виповісти війну Німеччинї і повзяти всї потрібні кроки до участи в війнї.

(Нікараґуа се 20 держава, яка видала війну Німеччинї).

Большевики вбили ґен. Рененкемпфа.

В 1915 році ґен. Рененкемпф був заняв майже цїлу Галичину і Польщу за що Росія його убожала як найлучшого свого сина. Тепер большевики вбили його, бо він не годив ся на їх господарку.

Стейти висилають канону до Франциї, що стріляэ на 114 миль.

СИРАКУЗИ Н. У. — Стейти. Амер. правительство будуэ тепер величезні канони, які будуть стріляти на 114 миль. Одна така канона вже готова і відійшла до Франциї на поле борби.

Росія і Україна почали ще раз мирові переговори.

ЛОНДОН, 12-го мая. — Росія і Україна почали вже по третий раз мирові переговори. Німецке рабівництво в сих обох державах приведе їх до близшого порозуміня а відтак до спільної оборони проти нім. наїздників.

Німеччина хоче зробити з України і Росії свою кольонію.

ЛОНДОН, 12-го мая. — Досі Німеччина була панею економічного положеня так на Україні як і Росії. Сим она невдоволена і намагаэсь тепер обняти сї обі держави мілїтарно і зробити своэю кольоніэю Сей нім. крок обуруэ все російске і українське населенэ проти Німеччини.

Британцї заблькували пристань субмарин.

ЛОНДОН, 13-го мая. — Незвичайного геройского дїла доконали брит. моряки, які заїхали одним воэнним кружляком наладованим камінэм до пристани в Зебрудж, де зїзджають ся нім. субмарини і затопили його при входї до пристани.

Брит. моряки виконали се вже другий наїзд на пристань Зебрудж. При першім наїздї затопили 3 кораблї з камінэм але не загатили цїлком входу. Тепер при другім наїздї загатили майже цїлком. Затоплений кружляк з каміньом э "Віндіктів" який брав участь в першім наїздї. Се дїло брит. моряків э одним з найкрасших в брит. історії.

Чехи в передодни революції.

ВАШІНГТОН. — Славянське пресове бюро доносить, що манїфест делэгатів чеського народа, принятий на зборах в Празї дня 6-го січня, а в якім було проголошене зірванэ чесько-словацького народа з габсбурською монархіэю, скріпив сильно революційний рух серед всїх кляс чеського народа.

Такий стан справи допровадив до того, що австрійське правительство обсадило мадярськими війсками чеські землї в цїли здавленя революційних заворушень. Австрійське правительство вибрало з поміж всїх народів Австрії Мадярів, бо вони найбільше ненавидять Чехів.

Німцї висилають більше свого війска на Україну.

ЛОНДОН, 12-го мая. — Німцї стягають свою кавалэрию з боэвого фронту в Франциї і висилають її на Україну, де селяни починають вставати проти нім. наїздників. Німецка захланість може спричинити загальне повстанэ на Україні.

Австр. румуньскі війска проти Австриї.

РИМ. — Італія маэ 18.000 австр. румунських війск, яких она полонила. Тепер сї війска просили італ. правительство, щоб їх уоружити і вислати на поле борби проти Австриї, що і зроблено.

Те саме зробили і чеські полонені в Італії.

КАНАДА.

В готели "Петерсбурзї" в Едмонтонї обрабовано п. Маэра на 410 дол.

Полїция арештувала Маковича і Ерого, які мали обрабувати п. Маэра в готели "Петерсбурзї" в Едмонтонї на 410 дол.

Корова вродила троэ телят.

Сего року гомонить клич, щоб як найбільше сїяти і годувати худоби, щоб мож успішнійше вести війну. Се зрозуміла і корова п. Образна в Віндзор і вродила троэ гарних телят.

Знижать податок в Едмонтонї від лотів.

Минувшого року асесмент на едмон. лоти виносив 100 мілїонів дол. Сего року асесмент знижуть лише на 85 міл. то э 15 міл. меньше. Сего року місто маэ много специяльних такс, що значно збільшили містові доходи і через се зменьшить ся тягар властителів лотів.

Батюшка бив хрестом.

Батюшка Артемій Дутка з російської православної церкви в Вінніпеґу, минувшої неділї у своїй злости забув, що в церкві не то сьвященик, але і найпростійший парохіянин не повинен злостити ся.

Не подобало ся йому, що п. І. Гаврилюк, церковний секретар хотів, щоби із тацою по церкві ішов той, кого вибере заряд церковний, а не той, кого він, батюшка — хоче.

П. Гаврилюк не боронив ся від здорового удару тяжкого хреста, а чекав, що батюшка буде далї робити. А атэц Артемій підклав плечі під боки церковного заряду та почав витручувати їх із церкви, кричучи: — "Большевик! Соціялїст! Німец! Чорти! Геть звідси!

Справа буде розбирати ся тепер в суді."

Думали зібрати 2,250.000 долярів а зібрали 3½ міліона на "У. М. С. А."

ТОРОНТО. — На "У. М. С. А. думано зібрати 2,250.000 дол. Однак жертволюбиві канадийцї з цілої Канади зложили поверх 3 і пів міліона дол.

В місті Торонті зібрано досі 509.622, в Монтреяли 420.000, Ванкувер 87.000, в Альберті 192.000, Саскачевані 285.000, Манітобі 216.000, Квебек 63.000 ("У. М. С. А. се эвангельске тов. яке називаэсь "юнг-менкрістэн-асошіэйшин". (Товариство молодих християнських людий). Се товариство по будовало много будинків позаду боэвих лїній в Франциї і сповняэ з пожертвованэм самаританьску роботу для ранених жовнїрів.

БЛЬОКОВАНЭ ПРИСТАНІ НІМ. СУБМАРИН ЗЕБРУДИ.

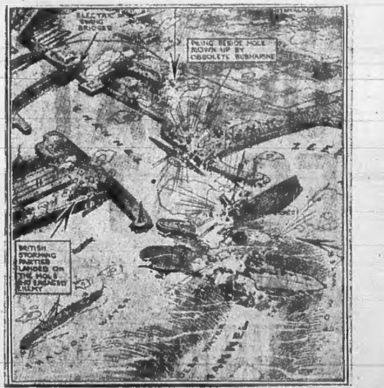

Британскі моряки доконали незвичайно сьмілого дїла, бльокуючи пристань субмарин Зебруди. Заблькувавши пристань кораблї на мори будуть вільні від нападів.

ВИХОДИТЬ В СЕРЕДУ КОЖДОГО ТИЖДНЯ

Передплата на рік виносить . . . . $ 1.00

АДРЕС:

THE CANADIAN

10336 -- 96 ST. EDMONTON, ALTA.

ЧИТАЙТЕ, БОГАТО ЧИТАЙТЕ!

"Знанэ — сьвітло,
"Незнанэ — темрява."

Коли ми видимо сліпого чоловіка, котрий стратив зір нічого не видить — ми його жалуэмо, дуже жалуэмо. Невидющий чоловік э найбільш нещасливим в житю. Він не може видіти краси житя, краси цьвітів, краси дивно-прекрасного небозводу — він провадить майже мертве житэ і тратить все то, що видючий чоловік маэ чи може мати: естетичне чи душеве задоволенэ, котре він кождої хвилї осягаэ через огляд вселенної.

Вийдеш рано з хати, сонце се око до нас найблизшої небесної системи, так гарно та любо гей би всміхаэть ся до тебе й ласкаэ тебе своїми мягонькими ранїшними промінями... Перед тобою зелена — зелена трава, на якій слезою-перлами блещить ранїшня роса, що через ніч, мов рідна мати, кохала та пестила втомлену через день травицю. Пташки щебечуть й перелїтають з місця на місце, з дерева на дерево... Маленькі сотворіня всюди лазять, літають, снують — вони сповняють функцію свого маленького житя. Ти все то бачиш, ти тим любуэш ся, ти э тим зачарований... Ти видючий.

А коли вийдеш з хати в ясну-ясну ніч і поглянеш вгору на безкрай небозвід, всипаний міліярдами блещачих зьвізд: одна зьвізда яснійша від другої... Ти видиш все те, душа твоя переповнена радісним настроэм тобі незрозумілої подяки Тій Істоті, Тій найвищій, необятній Силї, що дала тому всему початок і красу, і очі для тебе... що би ти значив без очей? — Житэ не було би для тебе житэм, а мукою.

Сьвіт э широкий, житэ його-безмежне до не обнятя: тисячі, мілїони, міліярди ріжних прояв, ріжних див....

Так і здаэть ся, що той мовчазний віл, та безмовна вівця, иньші сотворіня — вони відчувають ту незмірну красу вселенної і по своэму оцінюють неоцінене житэ, що дано Кимсь для житя. Така маленька пташечка, як жайворонок, соловейко чи канарок — як вони радо та весело витають та благословляють житэ! Бо вони, маленькі, розуміють житэ, вони не надуживають житя, вони живуть, не нудять, житэм: вони завше веселі й задоволені.

А ми двоногі, що звемо ся людьми, що вважаэмо свою породу "вінцем сотвореня"? Чи ми пэмо від повної чаші житя? Чи ми чуэм ся коли задоволеними, бодай хоч на хвильку? Ми: професори, учені, доктори, провідники, чорнороби — від "найвищого" до "найнищого", чи ми живемо? — Ні, тисячі раз ні. Ми один другому э живою отрўэю, нї один з нас не живе, а мучить ся і других коло себе мордуэ.. Всі учені й не учені. А виною всему тому э природне лїнивство чоловіка з якого витікаэ мимоволї стремлїнэ одного животїти коштом другого собі подібного. Великий Учитель Христос хотів вирівнати сю горбатість людства, але як то кажуть... горбатого і гріб не на простаэ": віл зістаэ волом, а когут-когутом" чоловік зістаэ і на дальше чоловіком т. э. вовком один супроти другого.

Остатніми часами знайшлись для людства нові "благодїлателї", се "соціялїсти". Замість того, щоб віднайти дійсний діягноз хорої гуманности, віднайти дійсну хворобу людства і потім з осторогою і лічити хорого, — сї нові "доктори-хірурги" тупою сокирою своїх "наук" та хронїчного неуцтва розрубують людство на дві половиці, на "кляси".

Колись, 20 віків назад, сказав Христос, що риболови, не криві, а прості люди виведуть ціле страдаюче людство на правдиву дорогу житя. Се значить — не теорії Марксів, не теорії Троцьких, не високолїтаючі поза-хмари цитати по більшій части всіляких морально і заразом і гуманно звихнених людців та проводарів ріжних рангів, не вони виведуть людство на правдиву дорогу житя, не вони... Вони всі застрягли в болоті власних людоїдних, фарисейських лайдацтв... Лише просьвічене людство цілого сьвіта — все разом-спричинить ся до побудованя Царства Божого на земли, рівности, братерства.

Тому нема чого оглядатись на когось, що хтось колись принесе щось і в рот готове тобі впакуэ. Треба думати і учитись, бо лише тоді будуть на сьвіті всі рівні і всім однаково буде житись, коли всі будуть учені, коли не буде того сірого, темного матеріялу, того краму, по якім ті хитрі, мудрі топчуть ся зверху, як по чімсь непотрібнім. Бог дав всім однаковий розум і спосібність, лише один своїм розумом працюэ, думаэ читаэ, а другий свій розум приверне привалить гноївкою лїнивства та й нудить сьвітом і других мучить коло себе.

Не мав нагоди навчитись в школах — бери книжки, часописи і в вільну хвилю читай. Читай все, що до рук дістанеть ся: книжку, псалтир, Біблію, газети релігійні, соціялїстичні, не соціялїстичні — все що до рук попало — читай і читай. Дехто скаже то гріх читати, а то не гріх і т. и. Але-ж бо нема гіршого гріха як жити в темноті ціле житэ і темним неуком і вмерти. За се Бог тяжко караэ і покараэ кождого лїнюха, що свій розум, свій талан закопуэ в землю... Нема ні одного професора, ні одного проповідника, ні одного ученого, який би не знав, що то э релїгія, що то э соціялїзм, що то э націоналізм і т. и. Всї вони то все добре знають і Бог їх всіх на сьвіті тримаэ і ні одного за знанэ, за науку, за читанэ ще не карав, а тем ного чорнороба лиха година і тяжка праця бэ по темній голові кождої хвилї. Все, що лише эсть на сьвітї — чоловік все мусить знати.

Христос сказав: "Будьте удосконалені (совершені) так, як Отець ваш Небесний на небеси." Бог э Отець, а ми Його діти. Чи Богови э приэмно мати нас лїнюхів, неуків, темняків за своїх дітей? Та й для чого Бог дав нам душу безсмертну і розумну? Щоб ми лїнивими темняками жили і темняками вмирали?

Учитись ніколи не пізно. Беріть і читайте, читайте все, що до рук попаде, але свій розум майте, опираючись на Эвангеліэ Христа. Більше будете читати то тим більше будете учені і більше будете вміти розріжнити добре від злого. Вся велика наука э не що иньше як безнастанне читанэ.

Не будь сліпим, будь видючим, бо лише через темноту безпросвітну все лихо повстало на земли. **Н. С.**

ВІД РЕДАКЦИИ "КАНАДИИЦЯ".

Повідомляэмо, що зі сим числом будемо стало подавати наукову фармерську розвідку **"ПРО УПРАВУ ЗЕМЛІ І СІЯНЭ ЗБІЖА"** в рубриці **"Фармерский Куток"** на 5-тій сторонї. Се э перша і одинока розвідка того рода на укр. мові. Пожаданим булоб, щоб наші Вп. Читачі уважно її читали і заохотили і своїх сусідів до читаня сеї розвідки. Сї наукові фармерські розвідки **"про управу землї і сіянэ збіжа"** написали анг. фармерські експерти і коли наші Вп. Читачі уважно її будуть студиювати то можуть осягнути з неї стократні користи для себе. При сїй нагоді просимо незабувати поширяти часопись "Канадиэць" як найдальше між своїх знакомих за що ми будемо з нашої сторони докладати всіх сил, щоб "Канадиэць" став найпопулярнійшою фармерскою часописею.

Повідомляэмо, що зі слїдуючим числом починаэмо друкувати чудове оповіданэ **"Олюнька"** А. Чайковского, з житя ходачкової шляхти в Галичині. **"Олюнька"** се э перлина серед укр. літератури, тому кождий повинен "Олюньку" перечитати.

Просимо всїх, що зміняють свою адресу, щоб крім нової подавали і стару, бо инакши годі змінити адресу.

Хто слїдуючий!

Смокі Лейк дня 29-го цьвітня 1918.

ХВАЛЬНА РЕДАКЦІЭ "КАНАДИИЦЯ".

Читаючи допись із Едванд, у справі розширеня часописи "Канадийця на 12 сторін друку, для справ фармерских, спішусь бути першим дати початок сему доброму наміреню.

ДАЙ БОЖЕ, ЩОБИ ВСЛІД ЗА МНОЮ ПІШЛИ ХОТЬ 1000 НАШИХ ФАРМАРІВ.

Залучаю $ 1.00 яко цілорічну передплату на ч. "К". зістаю ваш жичливий Петро Палечук.

Прошу сю мою допись помістити в нашій дорогій часописи "Канадиэць".

Мій адрес

ПЕТРО ПАЛЕЧУК.

ХТО НЕКСТ!

НЕВДАЧНИЙ ЗАГОВІР.
(Діян. 23: 14-24.)

"І хоч вони будуть воювати проти тебе, та не подужають тебе; я бо з тобою, говорить Господь, щоб ратувати тебе". (Эрем. 1: 19.)

Приступившиж вони до архиэреїв та старших, казали: клятьбою поклялись ми нічого не їсти, доки не вбэмо Павла.

Тепер же ви дайте знати тисячникові й раді, щоб завтра вивів його до вас, ніби хочете розвідатись пильнїще про справу його; ми ж, поки ще він наближить ся, готові будемо вбити його.

Прочувши ж син сестри Павлової про їх задум на него, прийшовши і ввійшовши в замок, сказав Павлові.

Покликавши ж Павел одного з сотників, рече: Одведи хлопця сього до тисячника; маэ бо щось сказати йому.

Він же взявши його, повів до тисячника, й каже: Вязник Павел, покликавши мене просив привести до тебе хлопця; маэ бо щось сказати тобі.

Узявши ж його за руку тисячник, і відійшовши на само ту, питав його: Про що ти маэш звістити мені?

Він же каже, що Жиди змовились просити тебе, щоб завтра привів Павла до них у раду, наче хотїли лучче розпитатись про него.

Ти ж не слухай їх: засідаэть ся бо їх на него більш сорока чоловік, що закляли ся не їсти й не пити доки не вбють його; і тепер готові вони, дожидаючи від тебе обіцянки.

Тисячник ше відпустив хлопця, звелївши нікому не казати, що се виявив эси передомною.

І, покликавши двох із сотників, каже: Наготовте дві сотнї воїнів, щоб ішли в Кесарию, та сімдесять комонників, та дві сотнї стрельців на третю годину ночи;

І скотину наготовити, щоб посадивши Павла, одвели цїлого до старости Феликса.

ВСТУПНЕ СЛОВО.

Павло вже був християнином більш як двайцять років. Цілий той час посьвятив він на ревне і успішне проповідуванэ Слова Божого. Тепер вступаэ він в нову фазу житя. Замість завзятої ненависти поган і Жидів настаэ час волї. Не був се ще час цілковитої волї, бо арештовано эго ще і потім. Але Павло міг іти, де хотїв і свобідно проповідувати. Він був Жидовином і римським горожанином і сї річи вже не мали ніяких взглядів перед властями. Всї переслїдуваня попередних років не зломили Павла. Він все був готовий до енергічної праці готовий посьвятити для справи християнства все, навіть житэ. Він все був той самий непоборимий Павло слуга божий, чи коли був на воли, чи увязнений пересиджував в вязницях.

ПАВЛО ПЕРЕД РАДОЮ.

Тисячник поставив Павла перед жидівською радою, звану Сенедріон, щоби та церковна власть перевела протокол що до провин Павла зглядом релїгії, о які оскаржувано Павла. Павло глянув пильно на раду і почав свою оборонну бесїду, зазначаючи, що він "жив у в сїй добрій совісті перед Богом до сього дня." Він старанно придержував ся права і був вірний Господеви. Коли архиэрей приказав тим, що стояли перед ним, бити Павла в лице, тоді Павло предсказав эму, що побэ эго Бог. Архиэрея назвав "побіленою стїною", зазначуючи тим дволичність і гипокрицтво архиэрея. Павло не знав, що се був архиэрей, що дав приказ бити Павла в лице, инакше Павло бувби мабуть не говорив до него в той спосіб. Він був би не виступив проти первосьвященика; що в жидівській церкві занимав найвисше становище. Павло завважав, що Сенедріон зложений з двох сторонництв. Одна часть були фарисеї, а друга садукеї. Користаючи з сеї обставини він заапелював заявляючи що він син фарисея і э тих самих поглядів. Бо фарисеї вірили в воскресенэ а садукеї не вірили. Павлова заява спричинила спір в самій жидівській раді. Вислїд був той, що фарисеї стали в обороні Павла і проголосили, що вони не знаходять в нім ніякої вини. Колотнеча в раді дійшла до того, що тисячник уважав за відповідне взяти Павла і завести назад до замку.

ПАВЛОВЕ ВИДІНЭ.

Дивлячись розумом чоловіка, то вигляди Павла зовсім не були сьвітлі. Він вийшов з жидівської ради, але попав ся знова в замок Антонія. З одного боку він був вдоволений, що на раді не доказано эму нічого. Але з другої сторони ворогів була велика сила і вони власне тепер найбільше розбурхані. Вони могли з собою порозумітись лиш на те, щоб знищити Павла. Він вийшов з Сенедріону радше в тріюмфі, але він все ще вязень і виглядів певних на увільненэ не було. В кождім разі диявол ще мав нагоду зробити з ним, що схоче, Павло ввійшов у сьвятиню і пошанував жидівський закон. Але се спасло эго лише о стільки, що товпа не хопила эго відразу, та не розірвала эго на куски. Тай се лиш завдяки римській власти. Він ніяк не бачив, в який спосіб стане він вільний і доверишить місії між поганами, до котрої покликав эго Христос. Розуміэсь, що серед множества таких гадок Павло міг дуже легко упасти на силах. Але Павло памятав, що він слуга великої задачі, тай всемогучий Той кому він служить. Тому хай обставини будуть які хочуть, Павло вірив, що він буде ще вільний, бо робота поручена эму ще не скінчена. Павло перестав думати про всї небезпеки, або иншими словами "Став перед ним Господь і рече: бодрись". Тепер почав Павло укладати пляни до дальшої роботи. Эго поле праці між поганами. Перед Жидами він вже явно дав сьвідоцтво про Христа — "сьвідкував в Эрусалимі". Він дав сьвідоцтво перед радою, а таку річ довідаэсь цілий нарід. Імя Христа буде вже на устах многих людий. Між поганами щось подібного ще не зроблено. Павло рішив ся їхати впрост до Риму. Тай при помочи римських урядників в Эрусалимі, дорога до Риму була для Павла отворена.

ЗАГОВІР ПРОТИ ПАВЛА.

Жиди були страшно обурені проти Павла і всїми способами старались усунути эго з дороги. Більш сорок Жидів, можливо найбогатших, впливових, завзялись убити Павла. Вони не лиш рішили ся убити эго, але навіть заклялись, себто наклали на себе кару, колиб не довершили сього і то доти вони не будуть ні їсти, ні пити.

23: 14. **Приступивши ж вони до архиэреїв та старших казали** — Се эрозуміле, що заговорщики були того самого духа, що і члени Сенедріону. Инакше вони не булиб відкрили їм того заговору. **Ви дайте знати тисячникови і раді** — Ціла жидівська рада мала в сей спосіб взяти участь в заговорі. Заговорщики заставили раду зійтись і то для фальшивих претенсий, та зажадали від тисячника, щоб привів Павла знова перед раду, бо вони ніби хочуть дальше допитувати Павла. **Миж готові будемо вбити його** — Жиди вже не мали власти судити когось на смерть і убивати. Вони рівнож вірили, що римскі урядники не засудять Павла так строго. Тому вони рішились взяти цілу справу в свої руки і убити Павла тайно. **Прочувши ж син сестри Павлової** — Се одинока згадка про родину Павла. Можливо, що Павлова сестра жила в Эрусалимі, але більш правдоподібно, що сестра вислала свого сина до Эрусалиму на науку так, як учив ся і самий Павло. І видко, що Павлова справа мала широкий розголос між народом. Звідси ясно, що син Павлової сестри знав і інтересував ся справою свого вуйка. **Сказав Павлові** — Павло був справді вязнем, але лише для особистого безпеченьства, а не за провину. Звідси вільно було знакомим навідуватись до Павла. Син сестри був приятелем Павлови о стілько, що довідавшись про заговір, побіг чимборше до Павла і дав йому завчасу знати.

Покликавши одного з сотників — Був се римський офіцир, що мав під своэю командою сто жовнірів. **Одведи до тисячника** — Павло був римським горожанином і тому все мав право відклику до висших властий. Тим то і сотник мусів відвести молодика до тисячника. **Маэ бо щось сказати тобі — З** сими словами привів сотник Павлового кревняка до тисячника. Очевидно, що цілий той плян склав не чоловік, а Господь, бо тут заговір, а тут Павло знаходить приязнь у римських урядників, тут і син сестри, що вивідав про заговір і в час приходить, щоби виратувати апостола від смерти. **Узявши його за руку** — Тисячник дорозумів ся, що хлопець маэ сказати йому щось секретного. Він принимаэ його і радо довідуэсь, бо бачив, що Жиди напосїлись на Павла. **Щоб завтра привів Павла** —Тисячник мав лиш право до Павла і Жиди мусїли просити його, щоб привів эго на раду. **Ти ж не слухай їх** — Молодець не розказував, а радив, бо сего вимагав заговір Жидів, Сама небеспека житя вимагала такої ради. **І тепер готові вони** — Молодець не прийшов до тисячника перед часом, але завчасу, щоб унеможливити вже готовий плян заговору. **Звелївши нікому не казати** — Павлове спасенэ вимагало сего, щоби плян тисячника був закритий перед заговорщиками.

БОГ НА ЗЕМЛІ.
(Індійська казка.)

Сидів індійський бог Брама на високій горі, на престолї, у всій славі своїй; а коло його праведники стоять. І сказав бог Брама:

— Багато я бачив коло свого престолу праведників, а до сеї години не бачив анї эдиної душі грішника. Я хочу бачити її, перше ніж вона попаде в кігті сатанї!...

У туж ніч ангел смерти спустив ся на землю й поцїлував своїм смертельним поцїлунком чоловіка, що був великий грішник, і душа того грішника в той мент явилась до бога Брами.

Сатану — й то взяв би смуток від тих гріхів, що з ними явилась та душа грішника; і бог засмутив ся й тремтячи проказав:

— Я создав мир добрими і свої твори закінчив созданэм чоловіка; кращого нічого не можна було создати! А сатана позавидував моїй славі й старав ся розруйнувати мир, або зробити калїкою... Хиба-ж се моэ творіня?!

— Скажи менї, — вдав ся бог Брама до грішника, — як се так: житэ-ж тобі дав я, а ти повернув його на послугу Сатанї. Кого-ж з нас, — його, чи мене, — по почитуэш більших і достойнійшим?

— Боже! — відповів грішник — великі ви обидва: Ти великий, як сотворитель, а "він" — як правитель...

— Як се так?.. розтолкуй... — каже бог Брама.

— На землї розказують так, господи!... Як тілько ти создав мир і чоловіка, то все тодї було гарне... Та Сатана дуже завидував тобі, а як не міг "він" нічого гарнійшого зробити, то з пересердя тільки плюнув на землю. Слина та далеко загрузла в землю й розконилась там на маленькі шматочки далеко попід землю. Як стали люди розкопувати гори, то й знайшли шматочки тої слини і назвали золотом. Як тілько чоловік приторкав ся до того золота, то вже зразу отрута вливалась в його душу і йому бажалось більше набрати того золота. Із тої пори, як люди взнали про золото, вони стали підвладні сатанї: вони гинуть сотнями, шукаючи в землї того бісівського золота; один другого добивають, а все за ті шматочки сатанської слини, золото! В тім золотї вся сила сатани!... Се правда, що мир создав ти, а тількиж і те правда, що владаэ над людьми, править ними... "він"...

—А я-ж кождий день чую хвалебні пісні?... Хтож їх співаэ, коли, по твоэму, всї люди продали сатанї свої душі?...

— А то ті співають, котрі одержують за ті пісні золото, або ті, котрим трапилось найти багато золота, і вони думають що його ти їм послав. Люди зробили так, що той, хто хоче жити, повинен мати золото, і хто більше маэ його, той може найбезпечніш жити...

Засмутилось лице богове.

— Ходім на землю: Я хочу сам бачити, чи правду ти кажеш, — сказав Брама.

Зробив ся бог простим чоловіком і зійшов на землю.

Побачивши розкішні дворці, річки, обмуровані гарним гранїтом, а на них пароходи, бог Брама промовив:

— Вклав у чоловіка частину своэї творчої сили, він теж "создаэ"... Ходім туди — і бог показав на самий більший, самий розкішний будинок...

— Так сеж дворець гетьмановий! Нас туди нє пустять!

— Годї!... Він богатий, у сього эсть чим поділить ся з бідними подорожними.

— Як не бути!... та тільки... Ну, та вже ходім!...

Вони пішли.

— Куди?! — Почули вони коло себе грізний крик і два стражники загородили їм дорогу.

— Впустїть подорожних... переночувати, — промовив тихо бог Брама.

Стражники, перезиркнулись засьміяли ся.

— Що ви! хиба пяні, чи божевільні?! Тікайте, поки живі!..

Подорожнї пішли далї.

— Подиви ся, ось храм збудований тобі — показав грішник на великий будинок.

— А-а!... то ми там і спочинем.

Пішли.

— Пізно, пізно! — зустрів їх сторож коло церковних дверий.

— Та ти знаэш, з ким балакаэш?... Я той бог, що йому сей храм збудований! — каже Брама.

— Ну, ну... не верзи!... іди собі!... — бурчав сторож, замикаючи двері, — богато вас тут шляэть ся... Любите ночувати на дурницю...

Подорожнї відійшли.

— Бачиш, боже, що роблять всї ті люди, що мають богато золота? Тепер ходім, я тобі покажу тих, що працюють над будованэм от того всього за золото...

Вони вийшли на край города. Довго йшли вони у тьмі, спотикаючись на рівчаки й скіпці. З великою працею вони пробирались поміж похилими хатками.

— Увійдімо!... — Сказав бог Брама, показуючи на одну землянку.

Вони увійшли.

Тут гнилий дух мішав ся з тютюнним димом.

В тісній хатї було повно якихсь замазаних, обшарпаних тварюк. Вони кричали, співали...

Навіть бог, всезнающий бог Брама, і він не пізнав свого творіня.

— Хто се? — спитав він.

— Се люди? — відказав грішник.

— Так я-ж таких не создав?!

— А се ті, у котрих нема золота.

Бог Брама заміркував ся.

Декілька чоловіків підійшло до них, бо закортїлось дізнатись, хто до них зайшов.

— Діти мої!... — щиро обізвав ся до них Брама, — я бог ваш... Я прийшов розважити вас...

— А горілка у тебе э? — спитав один з тих чоловіків.

— Нема, — покірно відказав бог Брама .

— А гроші?

— Теж нема.

— Так ідиж ти до Сатани і свої казки розказуй йому, або тому, хто сьогодня обідав!...

До Брами підійшла жінка в порваній сорочцї, мало не гола.

— Як що ти бог, — сказала вона Брамі, — то зроби так, щоби у нас було золото.

— Ся штука дїло сатани, — сказав Брама.

Жінка зареготалась, а за нею й всї иньші:

— Так геть же від нас! Нам такого бога не треба!

Бог відхитнув ся й легенько хмаринкою полинув на свою гору.

І довго, довго, слїдком за ним, чути було регіт сатани, разом з сьміхом та з стогоном нещасних рабів його.

А грішник, забутий на землї, постояв, почухав потилицю й проказав:

— Ege!... "Не сподївав ся такого" Брама! Деж тобі, боже, з твоэї високої гори бачить те, що робить ся в низу! Особливо, як праведники заступають тобі сьвіт своїм сяэвом, та забивають чутя своїми піснями голосними!...

Зі слідуючим числом починаэмо друкувати опов. "Олюнька".

Читайте Читайте!

Нові книжки вийшли з друку і продають ся в Українській Книгарни в Едмонтонї.

Канадийський Кобзар	30-цт
Домашний Лікар	75-цт.
Ветеринар, або як лічити і плекати худобу	60-цт.
В неділю рано зілэ копала	75-цт.
Кухар	$ 1.00
Папа чи Христос	65
Українсько-англійський словарець	$ 1.50
Відродженэ України	10
Розбійник Кармелюк	2.40.
З Ласки Родини I, том 50-цт. 3 томи	1.50
Сорок тисяч миль під водою	$ 1.00
Запорожець за Дунаэм	25
Молодий Вік	40
Страшні тайни монастирських мурів	50-цт.
Вільна Україна	25-цт.
Кобзар Т. Шевченка	$ 1.00

Для Книгарень і агентів добрий опуст..

UKRAINSKA KNYHARNIA

350 KINISTINO AVE. EDMONTON, ALBERTA.

Фармарский куток.

"ЛАРКСПОР" ОДНА З НАЙБІЛЬШЕ ТРІЙЛИВИХ РОСТИН В АЛБЕРТІ.

Другою ростиною побіч водяного гемлока, що троїть на весні і в осени худобу фармерам — э "Ларкспор." Так як гемлок — ларкспор перший починаэ зеленітись на весні через се вабить до себе худобу, що шукаэ за зеленою травою. При кінці цьвітня листэ ларкспора цілковито розвиваэсь аж десь в половині червня починаэ цвисти.

Рослина ся доходить від 2 до 5 фітів і росте звичайно між невиликими корчиками в легкій тіни або понад потоками. Долішна часть сеї рослини э безлиста і без галузь, галузэ і листэ звичайно э густе в другій половині рослини головно при вершку. Листэ э велике, головно близши стовпка, суть сильно лабаті з глубокими врізами. Цьвіт э пурпоровий або синій і э осаджений на долішнім рамени від 6 до 12 інчів звичайно цьвіт близше землї скорше дозрівають чим ті в горі.

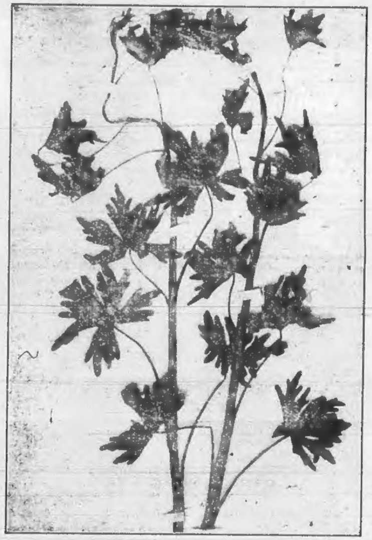

"Ларкспор" трійлива рослина.

Трійливом э не лише зелена рослина але і корінь а головно в раній весні або в пізній осени. Звичайно троять ся сею рослиною худоба а меньше вівці, які рідко пасуть сю рослину. Колй худобина напасесь доста ларкспору, насамперед починають деревіти ноги і худоба йде з великим трудом. Худобина тяжко дихаэ, живчик бэ щораз рідше вкінці починають брати конвульсиї і худобина гине.

Лікарство на затроэнэ сею рослиною э те саме що на затроэнэ гемлоком, то э стоплений смалець або олива, яким худобину треба добре заливати з фляшки. Коли худобина эще не дуже затроэна лише гази починають її здувати то добре пробити трокаром в голоднівцї, щоб виходив газ.

—*—*—*—

ПРО УПРАВУ ЗЕМЛІ І СІЯНЭ ЗБІЖА.
(Наукова розвідка для фармерів.)

ЗЕМЛЯ І Ії ПОВСТАНЭ.

Земля. Слово земля маэ ріжне значінэ. Землею називаэмо цілу земську кулю а також лише верхню скаралупу нашої землї, яку ми оремо і сіэмо, яку покривають ліси, сіножати а також скали і камінэ. В нашім значіню, землею будемо називати сю верхню часть кулї земскої, яка э спосібна дати житэ рослинам і їх удержати при житю.

Земля покриваэ кулю земську ріжною грубостию. В однім місци верства землї э груба на кілька фітів, в иньшім на кількадесять в иньшім лише на кілька цалів а в деяких місцях нема її зовсім — лише камінь.

Верхня часть землї э звичайно чорна, спідна э яснійша. Чорнійша часть — се властива земля, спідна часть се підклад землї. Обі верстви дають житэ і удержують рослинність при житю тому они суть найважнійшою темою нашої рільничої розвідки. Землею називаэсь в звичайнім розуміню ту часть поверхні землї, яку управляэсь для продукциї збіжа чи ярини.

Підклад землї Коли управа землї обнимаэ лише кілька цалів поверхні землї, що називаэсь дійсною землею, то долішна часть землї, яку називаэмо підкладом землї, не э меньше важною при управі землї. Коли землею називаэмо лише верхню темну верству, так підкладом землї називаэмо яснійшу спідну часть і то так глубоко, як глубоко входить в ню корінэ, вода, повітрэ і сонце. Материя низше підкладу землї не маэ жадного впливу на рослинність тому ми сею частию землї не будемо заниматись.

Земля і підклад землї дають житэ рослині. Ріжниця між землею а підкладом э та, що земля э темнійша а підклад землї э яснійший. Земля э тому темнійша, що в ній розкладають ся (гниють) рослини. Чим земля э темнійша тим більше зогнило в ній рослин і тим самим она э спосібнійша до урожаю. Також земля э чистійша і більше мілка чим підклад землї. Підклад землї э часто перемішаний з камінями, се знак, що підклад землї эще не перейшов цілком стадию перетвору зі скали в вільний материял.

Початок землї. Земля і підклад землї повстали зі скали. Колись верхня часть землї була горіючою масою. З часом ся маса почала остигати і ціла куля земска покрилась скалою — камінем. При остиганю земля почала корчитись і поробились гори і долини. При остиганю вода випаровувала зі землї і зливалась до долин, з чого повстали озера і моря. Верхня скала почала під впливом сонця і воздуха порохнавіти і розсипатись. Се власне спорохнавінэ первісної скали йде далї і в нашім часї і буде йти эще віками. Остиганэ і корчинэ землї поступаэ також далї. Так ми маэмо дві противні природні діяльности корчинэ ся землї, то э, витворюванэ горбків і долів, і порохнавінэ, то э, вирівнюванэ тих неправильностий — ям і долин.

(Дальше буде.)

НАГРОБНІ ПАМЯТНИКИ.

Ми виробляэмо ріжного рода памятники на гроби, по приступній цінї і то так з каміня як і мармору.

На жаданэ висилаэмо цінники.

ALBERTA GRANITE & MARBLE CO.

101 Str. & 105 Ave. Edmonton, Alberta.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ.

Вироблені і не вироблені фарми маэмо на продаж у всїх частях Альберти. Пишіть до нас за нашими книжками про фарми.

Пишіть в котрій місцевости хочете купити землю.

G. W. CARTER & CO. LTD.

31 C. P. R. Bld. Edmonton, Alberta,

ВСЯЧИНА.

ПРИМІРИ З ЖИТЯ СКУПАРІВ.

"Ходїть сюда", — кличе отець свої дїти, коли побачив слимака, ходїть і дивіть ся!

Цїлий свій маэток тягаэ з собою, так само як скупар. Куда поверне ся а все свої гроші, свої маэтки носить з собою в своїм серцю. Він маэ їх з собою в церкві, при столї і коли ся лише збудить, вже думаэ о них — а коли засипляэ послїдна гадка о них. Він не може розлучити ся з ними, бо они за глубоко вросли ся в эго серце, так як слимакови эго хата. Яка то мука, тілько з собою двигати а в кінци все лишити.

Один богатий селянин, котрий на гроші клав велику вагу поїхав зі своїми дїтьми до далекого міста, щоби там відібрати спадок по якімсь свояку. З поворотом зломив ся при возї сворінь, котрий лучить передну часть воза з задною. Щоби не робити собі видатку, зробив з дерева на місце желїзного. Приїхали над ріку, через котру мусїли перевозити ся поромом. Властитель порому зажадав призначеної заплати три центи. Але тоэ видало ся скупому хлопови за много, і хотїв дати лише два центи. Коли властитель не хотїв на тоэ пристати, селянин розгнївав ся дуже і сказав що эго ласки не потребуэ а сам собі через ріку возом переїде.

Ледво в їхали в воду, конї зачали потапати. Переляканий хлоп каже синови вернути, а коли той хотїв то зробити зломив ся деревяний сворінь а конї налякані потягнули з собою перед воза. Син упав в воду і утопив ся. Батько взяв на руку малу донечку, хотячи її уратовати але не трафив ногами на віз упав в воду і разом з дитиною утопив ся.

Так через скупість три житя людскі коштували одного цента.

Один скупар, слухав уважно проповіди, в котрій проповідник порушив всїх, щоби давали милостиню бідним. Коли виходив скупар з церкви, каже до знакомого чоловіка:

Проповідник, так красно представив потребу даваня милостинї, що я сам почув охоту стати ся жебраком.

Скупа стара панї відогнала від себе бідного хлопця, котрий просив милостинї. На то каже хлопець:

— Я хотїв би-м щоб ви були Эвою.

— Чому? — питаэ панї.

— Бо тодї цїле яблоко зїлибисьте і не подїлилибисьте ся з Адамом.

Один жид плакав дуже, як чув що рабін сьпіваэ: "Земля эси і в землю обернеш ся."

"Шмуль, чого плачеш"? — потїшав эго другий.

"Як би ти був з золота а обернув ся в землю, то стратив бись сто процент, але що ти з землї і в землю обернеш ся, нїчо не зискаэш але і нїчо не стратиш.

Один скупар повісив ся, бо эго ошукали на якусь суму грошей. На щастэ надійшов эго слуга і відтяв эго. Коли в коротцї слуга відходив від него, при заплатї відтягнув эму за шнур котрий він перерізав. "Ти міг розвязати, бо то був новий шнур — а ти менї эго попсував отже справедливо відтягну тобі з твоэї заплати.

ДОМИ З СОЛОМИ.

В Америцї будовали вже доми з желїза, з шкла і з инших особливих матеріялів, але не кождий може знаэ, що в найновійших часах почали будовати доми з соломи. А треба знати, що то не такі хатки як приміром в нас бувають по фармах але то великі масивні, огнетревалі і відпірні на вогкість палати

Солому якої уживають на будову тих палат, спиряджуэ ся тим способом. Солому порізано рівненько мочить ся в сильнім розчинї а відтак сушить ся. Відтак відповідно прасують до того зробленою машиною, в тверді вязанки подібні до цегли. З таких вязок будують дім так само як з каменя, споюють цементом. Позаяк солома э злим провідником тепла, отже доми такі суть дуже теплі, а з другої сторони також і здорові. Тепер в Америцї будують много таких домів.

ЧОМУ ТРЕБА МИТИ РУКИ ПЕРЕД ЇДОЮ.

Коли учені люди відкрили животини, які спонукують повсесні недуги, хотїли переконати ся, куди дістають ся они до людского тїла і переконали ся, що багато, їх дістаэ ся через уста. До уст заносять їх люди з їдою, коли она нечиста або на руках. Один учений найшов на руцї чоловіка на 1 цм. 10—20 тисяч тих бактерій. Межи ними знаходив всїлякі бактерії і такі, що викликують тиф і такі, що як дістануть ся до кишок, то там викликують сухоти кишок і богато других. Аби перед тим устеречи ся треба мити руки милом і горячою водою передусїм перед їдою. Очевидно ті, що ходять коло хорих в хатї, повинні мити руки старанно кілька разів на день, аби не то сами не хорували але аби і других людий через подаванэ руки не заражували.

Так само треба усе старанно очистити нїгтї, бо звичайно у людий там збираэ ся богато болота та усякої нечистоти. А уже дуже гидким э звичай обгризати нїгтї зубами — бо тут сам собі безпосередно шкодить. Се роблять найчастїйше дїти, тому родичі обовязані дбати, щоби дїти не гризли нїгтїв — але щоби їх держати чисто та обрізувати ножичками.

ЧОМУ ТРЕБА ДБАТИ ЗА ЗУБИ І ЯМУ УСТ?

Добрі зуби суть для здоровля чоловіка необхідними. Коли у кого зуби попсовані він не може їсти, що твердшу страву він не годен добре покусати і через се проковтуэ за великі куски. За великих кусків жолудок не годен стравити і щось подібно як за велике полїно дерева під печию не горить а тлїэ так само і за великий кусок пр. хлїба лежить довго в жолудку; хісна з нього мало а шкоди богато. Жолудок у такого чоловіка скоро хоруэ. Дальше, хто не маэ добрих зубів не годен говорити виразно, кому бракуэ зубів черенних у того лице позападане, погане. Тому треба дбати за зуби. Ми подамо в коротцї, що треба а чого не треба робити — аби зуби були здоровими.

1. Не треба довбати в зубах нїчим твердим пр. зелїзними дротами (шпильками). 2. Не треба гризти твердих річий пр. горіхів і т. п., не треба пити чи їсти за горячі та надто студені страви. По кождій їдї треба зуби бодай прополокати лїтною водою бо останки їди лишають ся за зубами, гниють, псують дуже зуби (ще й з рота чоловікови чути.) 4. Треба зуб надпсований вирвати або пльомбувати, бо від хорого зуба псують ся сусїдні. 5. Бодай раз в день на ніч промити зуби щіточкою та крейдовим порошком!

СТРАШНЕ ПОЛОЖЕНЭ БЕРЕЖАНСЬКОГО ПОВІТУ.

"Куріэр Львовскі" подаэ страшний образ відносин в містї Бережанах і бережанськім повітї:

"Широко сягнула рука знищеня — що не розлетїло ся безпосередно від куль і гранатів, се знищенэ в инший спосіб.

Зігнані поворотно давні сільські мешканці, переважно старці, жінки і дїти, не тільки не знайшли своїх хат, але часто навіть не э в можности розпізнати місця, де їх хати ще так не давно стояли.

Тиснуть ся біднї люди і містять ся в опущених військом траншеях і окопах.

Цїла правительством обіцяна поміч кінчить ся на горах записаного паперу, що валяэть ся на зелених старостинських бюрах.

На осінні засїви не доставлено зовсім насїня. Достава муки між населенэм міста і сіл э цїлком недостаточна. Минуло пів року, як вороже військо вийшло з повіту, в якім в 14 тільки селах, найблизше Бережан лежачих, э знищених 15 тисяч будинків, та мимо сего, що власти розпорядили вертати людям на таку руїну — нї одної цегли нї одного белька або лати людям не достарчено.

В самім містї діють ся крадіжи і розбишацтва на дневнім порядку — можна отже собі представити, що діэть ся по селах. Доми і хати никнуть в очах властителів, роздрапувані кусниками на ріжні цїли. Де тільки позістали які двері, вікна, домові урядженя, рільничі знаряди, се все йде на паливо, і часто лучаэть ся, що коли властитель хоче відібрати свою річ — дістаэ ще ак обжалованя о крадіж.

Повітова рада, до якої належить опіка над населенэм, зовсім не урядуэ, хоч урядники перебувають на місци і побирають платню. Повітовий маршалок живе постійно аж в Закопанім і звідтам кермуэ судьбою свого повіту."

ВОЭННІ РОЗПОРЯДЖЕНЯ В КАНАДІ.

1. **Два дни в тижнї не вільно їсти мяса.**
2. **ЦУКРУ в хатї не вільно мати більше як на-протяг 15. день, хибаб хто мешкав далї від стору чим дві милї.**
3. **МУКИ не вільно більше мати в хатї як на 15 день. Хто маэ більше маэ її сейчас звернути там де її купив.**
4. **Не вільно виробляти цукорків (кендів) в хатї.**

За переступленэ одного зі сих розпоряджень **потягаэ кару від 100. до 1.000 дол.**

ДОПИСИ.

Брантфорд, Онтеріо.

Я прошу редакцію "Канадийця" помістити моїх пару слів в любій часописі "Канадиэць", якими то я хочу звернутись до братів католиків і православних.

Сими днями йшов один католик з роботи і подорозі зайшов до православного чоловіка, що тут робить на трецї і мешкаэ в карі на компанїйнім і дещо напились. По пиятицї один другого піддержував на ногах і так хотїли перейти треку, але що на трецї стояв потяг, тому один з них почав лїзти під кару. Енджай рушив вози і они переїхались по католику, який будучи пяним не міг скоро перелїзти. Колеса повідтинали йому руки і ноги і тягнули його кількадесять фітів і аж кости порозкидали по трецї. З пяного католика лишилась лише неформена купа мяса.

Братя католики і православні от бачите що наробила ся сивуха. Чи не лучше залишити пиятику і бути чесним і тверезим чоловіком і добрим християнином. Встаньте братя католики і православні, пробудїть ся з темноти, покіньте піятику і будьте християнином не лише по імени, прийдїть до Христа Він прийме Вас. Бо називати себе християнином а не йти після науки Христа се одурюванэ лише себе і людий. Пророк Ісая каже, що Ви лише імя Боже в устах носите а серце Ваше далеко від Бога.

Ви тяжко працюэте на гроші а так їх легко пускаэте на горівку. Ви зовсім не дивитесь на се, що може жінка і дїти в старім краю з голоду гинуть а Ви тут так марнуэте свою працю щей і шкодити свому здоровлю. Не пиячте, не марнотравте своїх сил і здоровля, не опивайтесь тай не говоріть по пяному що Бога нема. Так Бога нема між пяницями і гультаями, бо там э диявол і його слуги.

О, Братя отверезїть ся, будьте людьми, читайте учіть ся, беріть Сьвяте Письмо в руки читайте і стодіюйте а пізнаэте правду і она освободить Вас з темряви.

Ваш брат М. Г.

З ЭВАНГЕЛСЬКОГО РУХУ В ЕДМОНТОНІ!

Господня Вечера.

Дня 28-го цьвітня, себто в Цьвітну Недїлю, відбулась в укр. пресв. церкві Господня Вечера. Клич Христа "робіть се на мій спомин" згромаджуэ всїх віруючих і тодї бачиш, що в Едмонтонї э гарна громада послїдувателів Эвангелія. Любо глянути тодї на велику родину братньої любови, любо чути могучий голос пісні. В Господній Вечері взяли тої днини участь 64 людий.

Недїля Пасхи.

Другим гарним торжеством була у нас недїля сегорічного Великодня. Мабуть сама величтого сьвята кличе тої днини людий до церкви. Родичі і дїти, старші і молодші, повбирані чистенько, сьвяточно, всї стають і разом сьпівають радісну вість, що "Христос Воскрес". Церкву прибрали жінки гарними цьвітами. На пульпітї пишались два букети лелїй, дарунок п. п. Мельників. В часї богослуженя відсьпівав невеличкий мішаний хор гарних три пісні при акомпаніяментї орґана, яким досконало володїэ д. Ґура. Сьпів Славян все чудуэ чужинців. Сусїди Анґлїйцї питають, що се за торжество було, що у вашій церкві так гарно сьпівали? Так, се був Великдень, коли то невеликий захід жінок, трохи труду сьпіваків — і наша душа радуэсь!

Жіноче товариство.

Жіночі товариства приміром у Анґлїйців роблять велику роботу. Заходом сих товариств пишаэсь Кенора величавим шпиталем. Шпиталї, та бурси в Тюлонї, на Веґревил, Етелберт, Вакав — се робота жіночого товариства. В часї теперішної війни стали анґлїйскі жіночі товариства кольосальною прислугою для свого народа. Цїла майже робота "Червоного Хреста" — се їх лепта до побіди.

Українців ся річ незнана, а тим і трудна. Жінка до горшків — кажуть. А впишесь до сестрицтва, якою задачію дбати про віск на сьвічки — от все, що достойно нашим "невістам"

Задачію эвангельскої церкви э запросити жіноцтво до більш ідеальної роботи. Хай роблять що можуть. Шпиталю не збудують нинї, але коли э бурси для нашої дітвори, то чомуб жінки, приміром з Едмонтону не могли щонебудь подбати для них? А колиб і не се, то саможитэ домагаэсь, щоб наші жінки сходились, щоб жили спільно, думали, працювали.

При укр. пресв. церкві в Едмонтонї завязалось эвангельжіноче товариство і вже відбувають свої реґулярні сходини кождого четверга по полудни.

Рідна Школа.

Вже від двох місяців істнуэ в Едмонтонї в укр. Бурсї курс Рідної Школи. За сей час учащало 42. дітий.

ПОЩО ВИКИДАТИ СТАРЕ НАЧЕНЭ, КОЛИ МИ ЗРОБИМО З НЕГО НОВЕ!

Ми направляэмо все з бляхи, як бойлэри від вареня шматя, форнеси, кухнї а також і ринви від дощу і все проче що входить в бляхарську роботу.

За роботу гарантуэмо а цїна умірковна.

Дайте нам знати що маэте до направи а ми заберем, направимо і привеземо назад.

Заходїть або телэфонуйте до

Alert Tinsmithing & Repairing

9508 -- 107 A. Ave Edmonton, Alta.

Телэфон 71224.

КОЛИ ТРЕБА ВАМ ЩО ПРИВЕЗТИ

відвезти або і самим перевезтись вдайтесь до нас.

Говоримо по Українськи.

НИЗЬКИЙ ПРОЦЕНТ ЖИВНОСТИ В НАШОГО НАРОДА.

Живність народа американського що раз то більше впадаэ. Давнїйше працювали на свіжім воздусї, страва в них була зовсім звичайна. Нинї 60% робітників працюэ по замкнених фабриках, по найбільшій мірі заняті працею, яка дуже мало вимагаэ руху; пожива, страва в теперішних робітників э більше поживна, а за тим і тяжше травна. Наколи хочете бути справдї зовсім здоровими ви мусите помочи вашому жолудкови і кишкам щоби вони правильно виділяли всї небезпечні субстанції (складники) і прочі бактерії **Трінера Американський Еліксір Гіркого Вина** э средством, якого склад як: гірке зілэ, корінэ та кори, кощзаймають, перечищують жолудок, удержують його чисто, помагають травленю та привертають здоровий, знаменитий апетит. Заживайте се средство, а збудете ся затверджения, нестравности, болїв голови, нервовости, загального ослабленя і др. — **Цїна 1.50** в аптиках. Памятайте, що **Трінера Лінімент** э одиноким средством проти ревматизму, невральґії, люмбаґо, натягненю жил, запаленю ставів, пухлини і пр. — **Цїна 75-цт.**

Наревматизм невралґію і перестудженэ э успішним лїком Трінера Лінімент, який коштуэ

70-цт.

JOS. TRINER
1333 — 1343 S. Ashland Ave.
Chicago, Ill.

УКРАЇНСЬКА

кравецька робітня в Едмонтонї.

Наша робітня э одинока, котра Вас може вдоволити. У нас виконуэсь наймоднїйші сути, а се тому, що у нас можна дістати найлучші сукна і другі матерії і у нас працюють перворядні кравцї.

Робимо солідно і совісно. Всякі замовленя з провінциї полагоджуэмо сейчас.

Тепер на лїто, кождий хотїв би убрати ся, чомуж отже не убрати ся в гарний і після найновійшої моди ушитий сут чи оверковт. Коли хочете бути вдоволені, напишіть або удайтесь до:—

The Expert Tailors

Gibson Block 9606 Jasper E. EDMONTON, ALTA

Д. ПРОНЮК Властитель.

ВІСТИ З УКРАІНИ.

Німці рабують дальше Україну.

Українські селяни з оружэм в руках розправляють ся з наїздниками.

МОСКВА. — Варварське трактованя Німцями населеня занятих територій і стала реквізиция поживи викликують велике обуренэ і спричиняють оружні борби. В однім селі в київськім окрузі мешканці з машиновими карабінами і рушницями ставляли Німцям опір через три дні і були поконані при помочи уоружених автомобілів.

Німці арештували укр. правительство.

Селяни не слухають німецьких розпоряджень.

ЛОНДОН. — Німці встанови ли мілітарну власть в Києві, столиці України і арештували певне число членів правительства на тій основі, що "правительство оказало ся, за слабе до вдержаня закона і порядку". Так говорить берлінська урядова заява.

Серед арештованих українських правительственних урядників находить ся також і міністер війни.

Німці знесли всї конституційні права на Україні.

Освободили арештованих українських міністрів.

ЛОНДОН. — Депеша до "Ексчендж Телеграф" з Москви доносить нині, що українські міністри, котрі недавно були арештовані німецкими мілітарними властями зістали невдовзі по тім освободжені.

Генерал фон Айхгорн, німецкий військовий комендант, каже той кореспондент, що доносить про німецку акцію на Україні, видав послідної суботи рішуче роспорядженэ касуючи всї конституційні права на території України.

В вівторок він перервав засіданэ Центральної Ради підчас коли она вела дискусію над тим роспорядженэм і арештував кількох міністрів, котрих одначе освободжено на слідуючий день.

Віцеканцлэр оправдуэ нім. насильства на Україні.

Каже, що визначні Українці плянували заговір на житэ німецьких офіцирів. Німецький віцеканцлэр Фрідеріх фон Паэр, промовляючи вчера перед головним комітетом райхстагу старав ся оправдати Німеччину за її уживанэ "зелізної руки" на Україні в минувших кількох днях, бо там, як він казав, визначні Українці, під назвою Комітету Безпеченьства, зістали зловлені на плянованю убійство німецьких офіцирів, або приготовлюваню, як він виразив ся "Сицилійської Вечірні."

"Сицилійською Вечірнею" названо масакру Французів на Сицилії, яка почала ся в Палэрмо 30 марта, 1282 р. тому, що она почала ся на вечірні в великодний понеділок. Населенэ з криком: "Смерть Французам" убито тодї 8.000 Французів без ріжниці становищ, пола, або віку).

Фон Паэр заявив, що в тім Комітеті Безпеченьства було кількох українських міністрів і що комітет робив свої засіданя в домі міністра війни. Він додав, що Німці "підприняли кроки, щоби їх зробити нешкідливими."

Німці привертають дідичів на Україні.

ЦІРІХ. — Генерал фон Айхгорн, комендант німецких війск на Україні — як доносить телэграма з Києва, — видав росказ до українських селян, щоби сї вернули назад всю землю дідичам і сейчас розпочали обробляти панські лани. Проти сего роспорядженя, яке охороняэ інтереси дідичів, (а найбільше їх э польських і російських), обурилась Центральна Рада, принявши резолюцію, в якій заявляэ, що вона не дозволить аби німецькі, австрійські або угорські коменданти вмішувались в політичне, соціяльне і економічне житэ України, та що інтервенція ген. фон Айхгорна причинить ся тільки до дізорганізації, і сотворить перепони в виконаню условин економічної угоди між Україною і центральними державами.

Рада сказала міністрови рільництва віднести ся до селян, щоби вони не слухали роспоряджения німецького коменданта.

В слідуючім числї починаэмо друковати чудове оповіданэ **"ОЛЮНЬКА".**

ДрукарнЯ Канадийця

ВИКОНУЭ

всякі друкарські роботи, як друкованэ книжок, листів, коверт оголошень, статутів, тикетів, визітові картки, бізнесові каратки і все проче що входить в обсяг друкарської штуки.

Ціна умірковaна

Друкарська робота першої кляси.

Адрес: — **Телэфон 6932**

THE CANADIAN
10336 - 96 Str.
EDMONTON, ALBERTA.

ПРОПАЛИ ДВА КОНІ

Шпаковаті, грива обтята 5 літ старі. Пропали на 12 мая на Норд-Едмонтон.

Хтоб знав де они нехай зголосить ся на низший адрес і ОДЕРЖИТЬ НАГОРОДУ.

ST. SAGAN
North Edmonton — Box 930.

НА ПРОДАЖ

3 молодих реґістрованих бугаїв раси "шорт-горн" і 2 реґістрованих лошаків-огерів раси "клайдес-дейл".

F. C. SMITH
Lamont. Alta.

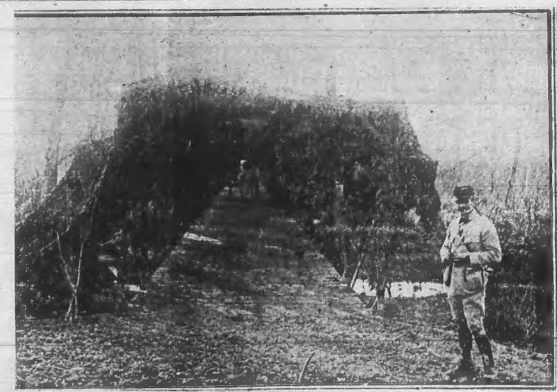

Всї важні дороги в Франциї суть замасковані перед нім. літаками.

„Канадиєць"
Релігійно-моральний
ТИЖДНЕВНИК.
Передплата на рік лише $1.

Канадиєць
THE CANADIAN

„THE CANADIAN"
10336 -- 96 ST.
Edmonton, -- Alberta.
Advertising rates furnished on application.
All kinds of job printing done.

РІК VIII. Ч. 21. EDMONTON 29. OF MAY 1918. VOL. VIII. No. 21.

НІМЦІ ПОЧАЛИ ЗНОВА НАСТУП.

НІМЦІ ЗАБРАЛИ РОС. ЧОРНОМОРСЬКУ ФЛЬОТУ.

—*=:=*—

Продаж шкільної землї в Алберті.

Косторіка виповіла війну Німеччині.

Маленька република в полуд. Америці виповіла війну Німеччині. Се 21 держава, що видала досї війну Німеччині.

Нім. жовніри бунтують ся.

ВАШІНГТОН, 24-го мая. — Нім. дивізия в Двіньску збунтовалась, коли приказано їй йти на захід. Через се 50 жовнірів застрілено а 1.000 увязнено.

Нова република.

ЛОНДОН, 24-го мая. — Відколи повстала революция в Росії, Росія розпалась на 17 малих держав. Тими днями повстала нова держава Біла Русь, яка оголосила себе републикою. Біла Русь знаходить ся між границями України, Польщі і Литви.

Українські селяни бють Німців.

МОСКВА, 25-го мая. — Укр. селяни повстали проти нового правительства на Україні, побили нім. війска в 3 дневій боротьбі і заняли Полтаву.

Нім. субмарина затопила корабель з амр. жовнірами.

ЛОНДОН 25 мая. Нім. субмарина затопила уоружений перевозовий корабель "Молдавія" на якім були амер. жовніри. 56 амер. жовнірів втопилось.

Потяг, яким їхав австрійский цісар обкидано камінэм в Болгарії.

ЦУРИХ 25-го мая. — Доносять, що потяг яким вертав австр. цісар з Константинополя через Болгарію, обкидано камінэм. Много вікон повибивано а деяких і ранено. Камінэм кидали болгарські жовніри які були на відпустці.

Німеччина підбурювала Ірляндців до повстаня.

ЛОНДОН, 25-го мая. — Тепер вже цілковито доказано, що Німеччина підбурювала Ірляндців до повстаня проти Англії і в тій цили довозила амуніцию, оружіэ і гроші. Ірляндці мали зачати повстанэ сейчас, колиб Німці були заняли побереже в Франциї. Англія то ді мусілаб була стягнути всї свої війска з Ірляндиї до Франциї і се бувби найвідповіднійший час до повстаня.

Турки почали офензиву на Кавказї.

МОСКВА, 26-го мая. — Турецкі війска почали офензиву і йдуть далї на північ понад берега Чорного моря.

Німці далї приготовляють ся до атаку в Франциї.

ЛОНДОН 26-го мая. — Німецкі приготованя далї йдуть скорим ходом і то на велику скалю. Німеччина робить послідні зусиля, щоб побідоносно закінчити війну сего року. Она думаэ эще раз вдарити на анг. позициї, прорвати їх і заняти францускe побережe і сим закінчити війну. Колиж се не вдасть ся, то оголосить мирові точки і схоче так погодитись.

Британці розбили Турків в Месопотамії і взяли 9.000 в полон.

ЛОНДОН, 27-го мая. — Британські війска побили турецьку армію в Мезопотамії на голову і взяли 9.000 жовнірів в полон, 16 канон і 26 машинових крісів. Більша часть Мезопотамії очищена від Турків цілком.

Німці забрали більшу часть російской фльоти.

АМСТЕРДАМ, 27-го мая. — Коли Німці заняли велику рос. пристань на Чорнім морю Севастополь, в нім. руки попалась більша часть чорноморської фльоти. Сїм великих военних кораблїв, три нових а 7 старих кружляків і субмарини. Втікло лише 2 кружляки і два торговельні кораблї. Всї кораблї і канони в досить добрім порядку.

Французський вчений предсказуэ монархію в Росії.

ШТОКГОЛЬМ. — Прибувший тут французський економіст Макс Гошилэ, який перебув в Росії шість місяців дуже песемічно дивить ся на положенэ дїл в Росії. Він уважаэ, що Лэнін і його спів-товариші по так званій "соціяльній революції" своїми насильствами над російською совістею і сьвідомостею здискредитували в очах народа не лише соціялізм, але й ідею народоправства. Большевизм несьвідомо, але систематично підготовляэ дорогу до встановленя монархії.

На сліпо затоплено нім. субмарину.

ЛОНДОН 28-го мая. — Брит. кружляк шукав за субмаринами. Нараз побачино бульки в однім місци а відтак пасок бульок в напрямі кружляка. Се була торпеда випущена зі субмарини. Торпеда на щастэ пішла попід кружляк. Тоді кружляк поплив до того місця де перший раз повстали бульки і кинув в воду бомбу. Бомба досягла в воді субмарину і викинула її на поверхню. Кинено эще кілька бомб і на воді показалась олива, як знак розторощеня субмарини.

Німці почали знова наступ.

ЛОНДОН 28-го мая. — Німці почали знова офензиву в Франциї. Офензиву почали они в двох місцях над рікою Ейсною і в Фляндриї. В Фляндриї Німці не поступили нічого вперед, брит. і францускі війска відбили кроваво всї зажерті атаки. Над Ейсною Німці поступили дуже мало що в кількох місцях.

Самостійні краї, які доси повстали з давної Росії.

1. Великоросія з Петроградом і Москвою.
2. Україна.
3. Сибірська република.
4. Донщина.
5. Кримська република.
6. Татарсько-башкарська република.
7. Бесарабія.
8. Кубань.
9. Литва.
10. Польща.
11. Фінляндія.
12. Кавказ.
13. Туркестан.
14. Вірменія.
15. Естонія.
16. Лівонія.
17. Біла Русь.

Позір фармарі з околиць Веґревіль і Біґ Велий.

Шкільні землї будуть продаватись на Веґревіль дня 1-го червня о 10-тій год. рано.

На Біґ Велий продаж пічнесь на 4-го червня о тій самій годині. В обох сих місцях шкільні землї будесь продавати около 50 миль кругом.

Землї йдуть через ліцитацію і на завдаток треба 10-ту часть а решта на 9 літ, на 6 проц.

АМЕРИКАНСЬКІ ЖОВНІРИ В ФРАНЦИЇ.

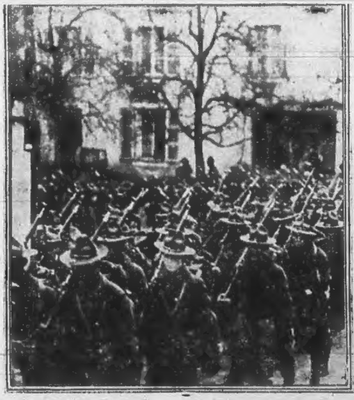

Американські жовніри прибувають до Франциї щодня в великім числї. Німеччина, яка легковажила собі Америку тепер побоюэсь її армії і хоче рішити війну перед прибутэм її.